

працевлаштуванні в Україні. *Український соціум*. 2013. №1(44). С. 43-62. DOI: <https://doi.org/10.15407/socium2013.01>

3. Ситуація на ринку праці та діяльність Державної служби зайнятості у січні-лютому 2023 року: звіт Державної служби зайнятості від 16.03.2023. URL: <https://www.dcz.gov.ua/analytics/67> (дата звернення: 08.05.2023)
4. Кодекс законів про працю України: Закон України від 10.12.1971. №322-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08/conv#n959> (дата звернення: 08.05.2023)
5. Кузніченко О. В., Поліщук І. О. Гендерна рівність у трудових відносинах. Trends in the development of modern scientific thought: abstracts of X International Scientific and Practical Conference (Vancouver, 23-26 November 2020). С. 233-236. DOI: <https://doi.org/10.46299/ISG.2020.II.X>

Моспанко А.

*студентка юридичного факультету
Західноукраїнського
національного університету*

Науковий керівник:

*доцент, к.е.н., доцент кафедри
цивільного права і процесу ЗУНУ*

Зигрій О.В.

ОСОБЛИВОСТІ МАЙНОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ

Актуальність теми дослідження. Однією з ключових проблем сучасного трудового та цивільного права є проблеми правового регулювання матеріальної та майнової відповідальності інститутів. Це стосується, зокрема, застосування положень щодо відповідальності у відносинах, які передбачають можливість спільного використання положень цивільного і трудового права.

Важливо розрізняти матеріальну відповідальність за трудовим законодавством від майнової відповідальності, передбаченої нормами цивільного права, оскільки від цього багато в чому залежить правильне застосування норм права. Так, матеріальна відповідальність за трудовим правом наділяє працівників більш ширшим спектром прав та гарантій на відміну від майнової відповідальності за цивільним правом.

У цивільному праві, майнова відповідальність виникає з невиконання або неналежного виконання зобов'язання, яке призвело до заподіяння шкоди, або внаслідок делікту, тобто заподіяння шкоди без

будь-якого юридичного зв'язку між сторонами. Щодо матеріальної відповідальності працівника, то вона виникає в разі заподіяння майнової шкоди стороною трудових правовідносин. Це означає, що існування трудових правовідносин є обов'язковим, а їх відсутність може усунути матеріальну відповідальність.

Відповідальність за майнові зобов'язання може виникати на основі закону або угоди. Залежно від причини виникнення такої відповідальності, вона може мати договірний або деліктний характер. Якщо майнова шкода була завдана особою, яка не є працівником і не має жодного стосунку до трудових відносин, то вона не підлягає відповідальності за нормами трудового права. В такому випадку, відповідальність за майнові зобов'язання визначається згідно зі статтями 2, 15, 22, 1166 та іншими положеннями Цивільного кодексу України [3, с.105].

На відміну від трудового законодавства, за цивільним законодавством особа може бути притягнена до майнової відповідальності навіть у разі відсутності вини, наприклад, у разі спричинення шкоди джерелом підвищеної небезпеки.

Так, відповідно до ст. 1187 ЦК України шкода, яка була спричинена джерелом підвищеної небезпеки, відшкодовується особою, яка на відповідній правовій підставі (право власності, інше речове право, договір підряду, оренди тощо) володіє транспортним засобом, механізмом, іншим об'єктом, використання, зберігання або утримання якого створює підвищену небезпеку [1].

Відповідно до положень Цивільного кодексу України, реальними збитками є втрати, які особа понесла у зв'язку зі знищенням або пошкодженням речі, а також витрати, які особа (наприклад, роботодавець) мусить зробити для відновлення свого порушеного права. Під упущеною вигодою розуміються доходи, які особа могла б отримати в звичайних умовах, якби її право не було порушене.

Наприклад, якщо працівник використовує технічні засоби, які належать роботодавцю, для особистих цілей, не пов'язаних з виконанням трудових обов'язків, то він зобов'язаний відшкодувати всі збитки, включаючи реальні витрати та упущену вигоду, тобто доходи, які роботодавець міг би отримати в звичайних умовах, якби його право не було порушене [2, с.244].

Отже, матеріальна відповідальність за дотримання норм трудового права залежить від характеру трудових правовідносин. Однак, в сучасних умовах роботодавці нещодавно порушують трудові договори, замінюючи їх цивільно-правовими. Це ставить під загрозу права та гарантії працівників, оскільки застосування цивільно-правових договорів обмежено, і вони зазвичай використовуються для короткострокових робіт, які не входять до штатного розкладу.

Список використаних джерел

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
2. Мацько М.А. Матеріальна відповідальність сторін трудового договору і майнова цивільно-правова відповідальність: науково-практичні підходи з огляду на захисну та виробничу функції трудового права. Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Юридичні науки. 2017. Вип. 5. С. 243-256.
3. Войцишена О.В.. Особливості застосування трудового законодавства про матеріальну відповідальність працівників. Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство». 2022. С. 103-107.

Окренець Д.
*студентка ВСП «Фаховий коледж економіки,
права та інформаційних технологій ЗУНУ»*

*Науковий керівник:
к.ю.н., доцент кафедри
цивільного права і процесу ЗУНУ
Бутрин-Бока Н.С.*

ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ ЦИВІЛЬНИХ СПОРІВ ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ НЕДОБРОСОВІСНІСТЮ АДВОКАТА У ЗДІЙСНЕННІ ПРЕДСТАВНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КЛІЄНТА

Актуальність теми. Право на звернення до суду за захистом своїх порушених, невизнаних або оспорюваних прав, свобод чи інтересів має кожна особа. Для надання правової допомоги при вирішенні будь-яких справ, не тільки цивільних, діє адвокатура. Особливо зросла роль адвокатів за умов реалізації принципу змагальності сторін в суді. Самим сторонам без допомоги адвоката дуже складно захистити свої права та законні інтереси. Але ж для надання цієї допомоги найперше, що хвилює клієнтів це, де знайти професійного адвоката, який швидко та справедливо вирішить справу. Адже, проблема надання неякісних юридичних послуг завжди була актуальною в Україні. Недобросовісність виконання адвокатами своїх обов'язків перед клієнтами полягала в тому, що вони спеціально затягували справу (хотіли отримати більше коштів), були присутні некомпетентність і навіть шахрайство.

Правова допомога адвоката при вирішенні цивільних справ в більшості випадків полягає саме в представництві інтересів клієнта в суді. Проте досить часто своєчасна та професійна консультація юриста може стати достатньою для вирішення утруднень, що пов'язані з цивільними правами.